

II. INTERNATIONAL CONGRESS ON THE HISTORY OF TURKISH AND ISLAMIC
SCIENCE AND TECHNOLOGY

28 APRIL - 2 MAY 1986

II. ULUSLARARASI TÜRK VE İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ TARİHİ KONGRESİ

28 NİSAN - 2 MAYIS 1986

PROCEEDINGS BİLDİRİLER

VOLUME II ARCHITECT SİNAN CİLT II MİMAR SİNAN

I.T.U. Research Center of History of Science and Technology
İ.T.Ü. Bilim ve Teknoloji Tarihi Araştırma Merkezi

II. INTERNATIONAL CONGRESS ON THE HISTORY OF TURKISH AND ISLAMIC
SCIENCE AND TECHNOLOGY

28 APRIL - 2 MAY 1986

II. ULUSLARARASI TÜRK VE İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ TARİHİ KONGRESİ

28 NİSAN - 2 MAYIS 1986

PROCEEDINGS BİLDİRİLER

VOLUME II ARCHITECT SİNAN CİLT II MİMAR SİNAN

I.T.U. Research Center of History of Science and Technology
İ.T.Ü. Bilim ve Teknoloji Tarihi Araştırma Merkezi

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İNŞAAT FAKÜLTESİ MATBAASI
1986

DÜZENLEYEN

İstanbul Teknik Üniversitesi
Bilim ve Teknoloji Tarihi
Araştırma Merkezi
İstanbul - Türkiye

ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ
Director

Prof. Dr. Kâzım Çeçen

KONGRE SEKRETERİ
Congress Secretary

Doç. Dr. Fulin Bölen

KONGRE SEKRETER YARDIMCISI
Assistant to the Secretary

Celâl Kolay

DÜZENLEME KURULU
Organising Committee

Prof. İsmet Aka
Doç. Dr. Fulin Bölen
Prof. Dr. Kâzım Çeçen
Prof. Dr. Murat Dikmen
Prof. Dr. Orhan Göçer
(AKM Sergi Düzenleyicisi)
Doç. Dr. Filiz Özer
Prof. Dr. Metin Sözen
Prof. Dr. Dr. Arslan Terzioğlu

BİLİM KURULU
Scientific Committee

Doç. Dr. Atilla Bir
Prof. Adnan Çakıroğlu
Prof. Dr. Nüzhet Gökdoğan
Prof. Doğan Kuban
Prof. Dr. Aptullah Kuran
Prof. Dr. Semra Ögel

DANIŞMANLAR KURULU
Advisory Committee

Uğur Derman
Türk Petrol Vakfı
Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu
İslâm Tarihi, Sanatı ve Kültürü
Araştırma Merkezi
Prof. Kemâl Kutlu
Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu
Nazan Ölçer
Türk-İslâm Eserleri Müzesi
Sabahattin Türkoğlu
Topkapı Sarayı Müzesi
Muammer Ülker
Süleymaniye Kütüphanesi

Organised by

Istanbul Technical University
Research Center of History of
Science and Technology
Istanbul - Turkey

GİRİŞ

Bu bildiri ciltleri, 28 Nisan - 2 Mayıs 1986 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan II. Uluslararası Türk ve İslâm Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi'nde sunulan bildirileri kapsamaktadır.

Cilt I ve II, kongre öncesi basılmıştır. Çağrılı bildirileri ve kongre ile ilgili haberleri kapsayacak olan III. cilt ise Kongre sonrasında basılacak ve Kongre Üyelerine gönderilecektir.

Cilt I 16. Yüzyıl'da Osmanlı Devleti'nde ve Diğer İslâm Ülkelerinde Bilim ve Teknoloji

- 1.1. Genel Bakış
- 1.2. Teknik Eğitim ve Öğretim
- 1.3. Teknoloji ve Malzeme
- 1.4. Önemli Özelliği Olan Tesisler ve Yapılar
- 1.5. Diğer Ülkelerle Olan Teknolojik İlişkiler

Cilt II Mimar Sinan ve Etkileri

- 2.1. Sinan'ın Hayatı, Yetiştirilmesi, Çalışma Ortamı ve Onunla İlgili Kaynaklar
- 2.2. Sinan'ın Mimarlığı
- 2.3. Sinan'ın Mühendisliği
- 2.4. Sinan'ın Etkileri

II. Uluslararası Türk ve İslâm Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi Düzenleme Kurulu, bu bildirilerin basılmasını gerçekleştiren İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne teşekkür eder.

Düzenleme Kurulu ayrıca kongre süresince özel sergiler açan Topkapı Sarayı ve Türk - İslâm Eserleri Müzelerine, Süleymaniye Kütüphanesine, kongreye gösterdikleri ilgi ve yardımlardan dolayı Türk Kültürüne Hizmet Vakfı'na, İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi'ne, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu'na, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'ne, Avusturya Kültür Ofisi'ne ve İtalyan Kültür Merkezi'ne teşekkürlerini bildirir.

Bildiriler tıpkı-basım tekniği ile basıldığından, metinler, çizimler ve fotoğraflar, yazarların verdiği gibi aynen çoğaltılmıştır. Bu arada göze çarpan bazı yanlışların düzeltilmelerine çalışılmıştır.

Düzenleme Kurulu, bu bildirilerin bilimsel içeriklerinden sorumlu değildir.

Nisan 1986
İstanbul - Türkiye

PREFACE

These proceedings include papers submitted at the II. International Congress on the History of Turkish and Islamic Science and Technology held in Istanbul, Turkey, between 28 April - 2 May 1986.

These proceedings are published in pre-congress volumes I and II. A third volume will be issued after the congress and posted to the participants. It will include the invited papers and news about congress activities.

Volume I Turkish and Islamic Science and Technology in the 16th Century

- 1.1. General Survey of the Era
- 1.2. Technical Education and Training
- 1.3. Technology and Materials
- 1.4. Important and Special Buildings
- 1.5. Technological Interactions with Other Countries

Volume II Architect Sinan and His Life

- 2.1. Sinan's Life, Training, Working Conditions and Related Source Materials
- 2.2. Sinan as Architect
- 2.3. Sinan as Engineer
- 2.4. Sinan's Impact

The Organising Committee of the II. International Congress on the History of Turkish and Islamic Science and Technology is indebted to the support of the Technical University of Istanbul for the publishing of these proceedings.

The Organising Committee also acknowledges the kind assistance of the Topkapı Palace and the Museum of Turkish and Islamic Arts, and the Suleymaniye Library in organising special exhibitions parallel to the congress likewise desires to express its thanks for the help and interest shown by the Research Center for Islamic History Art and Culture, Turkish Turing and Automobil Club, Boğaziçi University, the Trust for Turkish Culture, the Austrian Cultural Office and the Italian Cultural Center.

These proceedings are printed by the off-set process and are therefore a facsimile reproduction of the manuscripts submitted by the authors. However, misprints or errors noted have been corrected where possible.

The Organising Committee accepts no responsibility for the contents of these proceedings.

April 1986
Istanbul - Turkey

İÇİNDEKİLER

Contents

Sayfa
Page

Mimar Sinan Hakkındaki Kaynaklar	1
Source Material on Architect Sinan	
Ramazan Şeşen	
Soliman et l'Architecture Ottoman	13
Süleyman ve Osmanlı Mimarisi	
Henri Stierlin	
Implicit Intentions and Explicit Order in Sinan's Work ...	29
Sinan'ın Eserlerinde Anlatılmak İstenenler ve Dış Düzeni	
S. Gulzar Haider - Hatice Yazar	
Mimar Sinan'ın Şehirciliği	43
Urbanism of Architect Sinan	
Gündüz Özdeş	
XVI. Yüzyıl Türk Mimarisinde Bazı Tasarım ve Çizim	
Esasları	53
Some Design and Drawing Techniques in 16th Century	
Ottoman Architecture	
Tanju Cantay	
Numerischer Symbolismus in der sakralen Architektur	
der Osmanen	67
Osmanlı Dinî Mimarisinde Sayısal Sembolizm	
Attila Arpat	
Koca Sinan'ın Hamamlarında Görülen Bir Yenilik Merkezi	
Kubbeli Örtü Sistemleri	81
Centrally Domed Roof Systems, the New Practice of Great	
Sinan's Baths	
Yılmaz Önge	
Sinan Külliyyelerinde Kervansaray Planlaması	87
Caravansarai Planning in Sinan's Building Complexes	
Gönül Cantay	
İstanbul Rüstem Paşa Camii	105
Rüstem Paşa Mosque in Istanbul	
H. Kemâli Söylemezoğlu	
Some Observations on Mukarnas Decoration at the Portal	
Covering of the Sinan Period	115
Sinan Döneminde Portal Örtülerin Mukarnas Dekorasyonu	
Üzerinde Bazı Gözlemler	
Ayla Ödekan	
Sinan'ın Malzeme Kullanım Anlayışı	125
Sinan's Concept of Use of Materials	
Murat Eriç	

Edirne Water Conveyance System Constructed by the Great Mimar Sinan	135
Büyük Mimar Sinan Tarafından İnşa Edilen Edirne Su Yolları Ünal Öziş - Yalçın Arısoy	
Büyükçekmece Köprüsü Temel İnşaatı	145
Foundation Construction of the Büyükçekmece Bridge İsmail Hakkı Aksoy	
Edirne Selimiye Külliyesindeki Arastanın Bir Bölümünün Mimar Sinan'ın Yapıtı Olduğu Konusunda Kanıtlar	155
Arguments to Prove that Part of the Shopping Center in the Edirne Selimiye Complex is a Sinan Building Hasan Kuruyazıcı	
Sinan und seine Zeitgenossen im Westen	169
Sinan ve Batıdaki Çağdaşları Ulya Vogt-Göknıl	
Sinan's Impact	181
Sinan'ın Etkisi Ahmed Abdel Rahim Mustafa	
Azerbaijan-Turkish Architectural Connections and Sinan's Art	191
Sinan'ın Sanatı ve Azerbaycan-Türk Mimari İlişkileri Mamedov Fazil Gulam Ogly	
On the Contribution of Sinan to Islamic Architecture	197
İslâm Mimarisi'ne Sinan'ın Katkısı Üzerine Galal S.A. Shawki	
Osmanlı Mimarisinde Geçiş Ögelerinin Evrimi-Mimar Sinan'ın Katkısı	207
Evolution of Transitional Elements in Ottoman Architecture The Contribution of Architect Sinan Afife Batur	
Günümüzde Yapılan Edirne Selimiye Camii Restorasyonu	217
Contemporary Restoration of Edirne Selimiye Mosque Erol Çetin	